

DENET DUYURU

Duyuru Tarihi : 10.11.2010
Duyuru No : 2010/072
Yayımlandığı Yer : DİYALOG DERGİSİ / KASIM 2010 /SAYI : 271
/ Sayfa : 55 - 59

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

BDO Yayıncılık A.Ş.

Avni Dilligil Sokak No: 12
34394 Mecidiyeköy/İstanbul
TURKEY

Tel: +90 212 275 96 90
Fax: +90 212 272 62 16
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağına bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağına toplam gelirleri 2009 yılında 5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 110 ülkede bulunan 1.138 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 46.000 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Denet'in müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz, iktibas edilemez.

YEMEK SERVİS HİZMETLERİNDE KDV TEVKİFATI

1. GENEL AÇIKLAMA :

Maliye Bakanlığı KDV Kanunu'nun 9 uncu maddesinden aldığı yetkiye istinaden, bazı mal teslimlerinde ve hizmet ifalarında hesaplanan KDV'nin bir kısmının satıcıya ödenmeyip, alıcı tarafından 2 no.lu KDV beyannamesi verilmek suretiyle (sorumlu sıfatıyla) vergi dairesine yatırılması mecburiyetini getiren tebliğler çıkarmıştır.

KDV Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1985 yılından bu yana çok sayıda mal ve hizmet KDV tevkifatı kapsamına alınmış ve bu konuda geniş ve karmaşık bir mevzuat oluşmuştur.

- KDV tevkifatına tabi işlem türleri,
- Tevkifatın kimler tarafından yapılacağı,
- Tevkifata uğrayacak olan satıcıların kimler olduğu,
- Tevkifatın ne oranda yapılacağı,

hakkındaki bilgiler, www.bdodenet.com.tr adresli web sitemizdeki KDV kitabımızın 9 uncu maddeye ilişkin kısmındaki 7.21. no.lu bölümünde tablo halinde sunulmuştur. Aynı maddeye ilişkin kısmın diğer bölümlerinde gerek hizmet ithallerindeki KDV sorumluluğu, gerekse KDV tevkifatına tabi yurtiçi işlemler ile ilgili geniş bilgi mevcuttur.

91 no.lu KDV Genel Tebliği ile, bazı kuruluşlarca alınan çok sayıdaki hizmet, muhtelif oranlarda KDV tevkifatı kapsamına alınmış olup bunlardan biri olan “YEMEK SERVİS HİZMETLERİ” bu yazımızın konusunu oluşturmaktadır.

2. YEMEK SERVİS HİZMETLERİ ALANINDA UYGULANAN KDV TEVKİFATININ KAPSAMI VE DİĞER ÖZELLİKLERİ :

2.1. Yemek Servis Hizmeti Alımında KDV Tevkifatı Yapmak Zorunda Olan Kurum ve Kuruluşlar :

Yazımızın konusunu oluşturan KDV tevkifatından söz edebilmek için, yemek servis hizmetini alanın, 91 no.lu KDV Genel Tebliği’nde sayılan kurum veya kuruluşlardan biri olması gerekmektedir.

Yemek servis hizmeti aldığı anda KDV tevkifatı yapmak zorunda olan kurum ve kuruluşlar şunlardır :

- Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların teşkil ettikleri birlikler,
- Döner sermayeli kuruluşlar,
- Kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- Üniversiteler (vakıf üniversiteleri hariç),
- Kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları,
- Bankalar ve özel finans kurumları,
- Kamu iktisadi teşebbüsleri (Kamu İktisadi Kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri),
- Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar,
- Organize sanayi bölgeleri ile menkul kıymetler, vadeli işlemler borsaları dahil bütün borsalar,
- Hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına kote edilmiş şirketler (bu şirketler yalnızca “yapım işleri”, “temizlik, çevre ve bahçe bakım hizmetleri”, “özel güvenlik hizmetleri” ile “yemek servis hizmetleri”ne ait katma değer vergisini tevkifata tabi tutacaklardır.),
- Yarıdan fazla hissesi doğrudan yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlara ait olan tek başına ya da kurum kuruluş ve işletmeler

NOT : Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların birbirlerine karşı ifa ettikleri işlemlerde KDV kesintisi uygulanmaz.

Yemek servis hizmetini alan, yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlardan biri değilse, KDV tevkifatı yapılmaz.

Yemek servis hizmetini veren, yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlardan biri ise, yine KDV tevkifatı söz konusu olmaz.

Sonuç olarak yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların dışındaki KDV mükelleflerince, söz konusu kurum ve kuruluşlara sunulan yemek servisi hizmetleri KDV kesintisine tabidir.

2.2. “Yemek Servis Hizmetleri” Tabirinin Kapsamı :

2.2.1. Tebliğ’de Belirlenen Kapsam :

Hangi hizmetlerin “yemek servis hizmeti” sayılarak KDV tevkifatına tabi olacağı konusundaki asıl bilgiler, bu tevkifatın ihdas edildiği 91 no.lu KDV Genel Tebliği’nin A/5-e bölümünde mevcuttur.

Tebliğin söz konusu bölümü şöyledir :

“e) Yemek Servis Hizmetleri

Yemek servis hizmetleri; Tebliğin A/1 bölümünde sayılan kurum ve kuruluşların personel, öğrenci, hasta, müşteri, misafir, yolcu sıfatı taşıyan kişilerin yemek ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapacakları hizmet alımlarını kapsamaktadır. Ayrıca bu kuruluşların kokteyl, davet, toplu yemek vb. hizmet alımları da tevkifata tabidir.

Bu amaçla yapılan hizmet alımlarının tevkifat yapmakla sorumlu kurum veya kuruluşlara ait bir yerde hazırlanması (pişirilmesi) veya tüketilmeye hazır halde temin edilmesi tevkifat uygulanmasına engel değildir.

Bazı şirketlerin üreterek pazarladıkları ve oluşturulan sisteme dahil işyerlerinde yeme içme hizmeti teminine imkan veren yemek (karne-bilet) çeklerinin bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tevkifata tabi tutulmayacaktır. Ancak, yemek servis hizmetinin hizmeti alan kuruluşun bünyesinde ve doğrudan yemek çekini satan firma tarafından verilmesi halinde tevkifat uygulanacağı tabiidir.

Öte yandan, bu Tebliğe göre tevkifat yapmak zorunda olan kuruluşların kendi personeli marifetiyle hazırlanacak yemekler için piyasadan yiyecek maddeleri ve bu işle ilgili çeşitli malzemeleri satın alması tevkifata tabi değildir. “

2.2.2. Yemeğin Lokantaya Gidilerek Yenmesi Halinde KDV Tevkifatı Yapılıp Yapılmayacağı :

Yukarıda metni verilen, 91 no.lu KDV Genel Tebliği’nin A/5-e bölümü incelendiğinde ve “yemek servis hizmetleri” tabirindeki “SERVIS” kelimesi dikkate alındığında tevkifatın hizmeti veren tarafından yemeğin, hizmeti alan ve tevkifat yapacak kuruluşlar arasında sayılan kurumun işyerine veya

düzenlediği kokteyl, davet, toplu yemek organizasyonunun yapıldığı yere getirilmesi hali anlaşılmalıdır.

Bizim anlayışımıza göre, KDV tevkifatı yapmakla görevlendirilen kuruluşların mensup ve misafirlerinin lokantaya giderek yemek yemesi halinde lokanta işletmesinin düzenleyeceği faturadaki KDV'nin tevkifata konu edinmemesi gerekir.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nca verilen 10.06.2008 tarih ve 5101 sayılı muktezanın son paragrafında,

"şirketinizi temsile yetkili kişilere şirketinizin faaliyetleri çerçevesinde müşteri ve potansiyel müşterilerle birlikte lokanta ve restaurantlarda verilecek yemek hizmetleri ½ oranında tevkifata tabi olacaktır. "

denilmiştir.

Bu tevkifatın kapsamının, lokantaya gidilerek yenilen yemeğe teşmil edilmesini doğru bulmuyoruz. Kapsamın bu şekilde geniş tutulması, birçok lokanta faturasının KDV tevkifatsız olarak düzenlenmesi suretiyle mevzuat hakimiyetinin zedelenmesine ve uygulamada güçlüklerle karşılaşılmasına sebebiyet verebilir.

Örnek vermek gerekirse, yemek servis hizmeti alımlarında tevkifat yapmak zorunda olan kuruluşlardan birinin, vergi mevzuatından habersiz yetkilileri, misafirleri ile birlikte lokantaya gittiğinde, yenilen yemeğin bedeli, fatura düzenleme haddinin (2010 yılı için 680 TL'nin) üstünde ise, faturayı düzenleyecek lokanta görevlisini uyarıp, faturanın KDV tevkifatlı şekilde düzenlenmesini sağlaması veya faturayı kesecek lokanta görevlisinin yeterli vergi bilgisine sahip olması ve faturayı KDV tevkifatlı şekilde düzenlemesi gerekecektir.

Böyle bir ayrıntının çoğu zaman ihmale uğrayacağı ve bu muktezadaki görüşün, tevkifatın kapsam ve amacına uymadığı açıktır.

2.2.3. Fatura Düzenleme Sınırının Altında Kalan Alımlar, KDV Tevkifatına Tabi Değildir :

Yukarıdaki tanım ve kapsam uyarınca KDV tevkifatına tabi olsa bile, bir faturadaki yemek servis hizmetinin bedeli, fatura düzenleme sınırının altında ise, KDV kesintisi gereği ortadan kalkmaktadır. (Zaten 204 nolu VUK Genel Tebliğine göre, fatura düzenleme sınırının altında kalan yemek alımlarının fatura yerine yazar kasa fişi veya perakende satış vesikası ile belgelenmesi de mümkündür.)

Bu husus 91 no.lu KDV Genel Tebliği'nin A/7 no.lu bölümünde hükme bağlanmıştır.

Her ne kadar Tebliğin bu bölümünde, fatura düzenleme sınırının “KDV DAHİL” tutar olduğu ileri sürülmüş ise de, bu ifade net bir şekilde yasaya aykırıdır.

Fatura düzenleme sınırı olarak belirlenen rakam, ilgili işlemin KDV hariç tutarıdır.

Çünkü KDV Kanunu’nun 20 inci maddesine göre, bedel KDV nin matrahıdır. Aynı Kanun’un 25 inci maddesine göre KDV, matraha (yani bedele) dahil değildir.

VUK’nun 232 nci maddesinde ise, satılan mal veya yapılan iş bedelinin fatura düzenleme sınırını aşması halinde fatura mecburiyetinden söz edilmektedir.

Bedel ile KDV matrahı aynı anlamda olduğuna ve KDV’nin matraha dahil olmadığına dair yasa hükmü varken ve fatura düzenleme sınırı bedel ile ifade edilmişken, fatura düzenleme sınırının KDV dahil tutar olduğunu ileri sürmek açık bir yasaya aykırılıktır.

Bu nedenle yasa hükümleri, fatura düzenleme sınırının KDV hariç tutar dikkate alınarak değerlendirilmesi gerektiği yönündedir. Dolayısıyla 2010 yılı için KDV hariç tutarı 680 TL’yi geçmeyen yemek servis hizmetlerinin KDV kesintisine tabi olmadığı görüşündeyiz.

Aynı Tebliğ’in yine A/7’nci bölümünde, KDV tevkifat yükümlülüğünden kaçınmak amacıyla bedelin parçalara ayıramayacağı, ayrılrsa dahi toplam bedelin fatura düzenleme sınırının üzerinde olması halinde KDV tevkifatının uygulanacağı belirtilmektedir.

2.3. Yemek Servis Hizmetlerinde KDV Tevkifat Oranı :

Yemek servis hizmetlerinin tabi olduğu KDV kesinti oranı, bu tevkifatı ihdas eden 91 no.lu Tebliğin A/4 bölümünde 1/3 olarak belirlenmişti.

Yaklaşık bir yıl sonra çıkarılan 95 no.lu KDV Genel Tebliği ile yemek servis hizmetlerinde KDV tevkifat oranı ½ olarak değiştirilmiştir.

Sonuç olarak tevkifat kapsamındaki yemek servis hizmetlerinin tabi olduğu KDV tevkifatı oranı, 95 no.lu Tebliğin yürürlüğe girdiği 3.7.2005 tarihinden itibaren ve halen %50’dir.

Örnek

Bir yemek fabrikası, yukarıdaki 2.1. no.lu bölümde sayılan kuruluşlardan birinin personeli için ay boyunca yemek servisi yapmış olup Temmuz 2010 ayı için 100.000 TL. + KDV bedelli fatura düzenlemesi gerekmiştir.

Yemek fabrikasının düzenleyeceği fatura şöyle olacaktır :

Temmuz 2010 yemek servis hizmeti bedeli	100.000
Hesaplanan KDV	+ <u>8.000</u>
Toplam	108.000
(-) Tevkif edilen KDV(1/2)	- <u>4.000</u>
Tahsil edilecek toplam tutar	104.000